Dosarul nr. 21rji-7/2026 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
1-25160667-02-21rji-02012026 Judecător: Constantin Damaschin

D E C I Z I E
În numele Legii

12 februarie 2026 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Președintele completului de judecată,
Judecătorul Denis Băbălău
Judecătorii Elisaveta Buzu și Vladislav Schibin

judecând în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr. 4 - Cricova, comisar-șef de justiție, Vitalie Falcă, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12 decembrie 2025,-

c o n s t a t ă :

La data de 14 noiembrie 2025, în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a parvenit spre examinare cererea avocatului Lazăr Andrieș, privind punerea în sarcina administrației Penitenciarului nr. 4 - Cricova de a examina în cadrul comisiei penitenciare cererea condamnatului Melnic Grigore, cu privire la posibilitatea aplicării în privința ultimului a prevederilor art. 92 CP și emiterea unei încheieri privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința condamnatului Melnic Grigore.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12.12.2025, s-a admis parțial cererea avocatului Lazăr Andrieș în interesele condamnatului Melnic Grigore. S-a obligat administrația Penitenciarului nr. 4 - Cricova să supună examinării, în cadrul Comisiei penitenciare, cererea condamnatului Melnic Grigore din 15.10.2025 privind posibilitatea aplicării în privința sa a prevederilor art. 92 Cod penal și să adopte o hotărâre conform art. 266 Cod de executare. S-a respins ca inadmisibilă cererea privind emiterea unei încheieri referitoare la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, întrucât nu a fost respectată procedura prealabilă prevăzută de art. 266 Cod de executare.

Nefiind de acord cu încheierea în cauză, directorul Penitenciarului nr. 4 - Cricova, comisar-șef de justiție, Vitalie Falcă, a declarat recurs în termen, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 12.12.2025 și menținerea poziției legale a Administrației Penitenciarului nr. 4 - Cricova.

În motivarea recursului, s-a invocat faptul că, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23.10.2024, pronunțată în dosarul nr. 1-1444/2024, modificată prin decizia Curții de Apel Centru din 14.03.2025, condamnatul Melnic Grigore a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217^1 alin. (3) lit. f) Cod penal, fiind condamnat la 1 an și 10 luni privațiune de libertate, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Totodată, instanța de judecată a aplicat în privința acestuia art. 90^1 alin. (1) şi alin. (3) Cod penal, dispunând ca jumătate din pedeapsă (11 luni) să fie executată efectiv, iar cealaltă jumătate (11 luni) să fie suspendată condiționat.

Prin urmare, condamnatul beneficiază deja de o favoare judiciară substanțială, acordată de instanță la individualizarea pedepsei.

Ulterior, prin cererea din 15.10.2025, condamnatul a solicitat aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal, prin urmare, administrația Penitenciarului prin răspunsul nr. 5/L-159/25 din 30.10.2025 a informat că condamnatul Melnic Grigore nu întrunește condițiile prevăzute de art. 92 CP, deoarece acesta nu a executat efectiv cel puțin jumătate din termenul de pedeapsă adică 1/2 din termenul de 1 an şi 10 luni ceea ce va constitui 11 luni, termen care va surveni la data de 14.04.2026, iar prin încheierea contestată, instanța de fond a obligat administrația penitenciarului să supună această cerere examinării în cadrul Comisiei penitenciarului.

Consideră că instanța de fond a ignorat caracterul imperativ al prevederilor art. 92 alin. (2) Cod penal, potrivit cărora înlocuirea părții neexecutate a pedepsei poate fi aplicată numai după executarea efectivă a cel puțin jumătate din termenul de pedeapsă, în cazul infracțiunilor grave.

În speță, pedeapsa stabilită este de 1 an şi 10 luni, iar termenul minim legal de 1/2 reprezintă 11 luni, termen care va fi împlinit abia la data de 14.04.2026. La momentul depunerii cererii şi la data pronunțării încheierii atacate, această condiție nu era întrunită, ceea ce face imposibilă, din punct de vedere legal, examinarea cererii în fond.

Jurisprudența constantă a Curți Supreme de Justiție confirmă că această condiție temporală are caracter strict şi obligatoriu, iar neexecutarea termenului minim prevăzut de lege face inadmisibilă aplicarea art. 92 Cod penal, precum şi orice procedură prealabilă de examinare a fondului cererii.

De asemenea, instanța de fond a interpretat eronat art. 266 alin. (1) Cod de executare, care condiționează competența administrației locului de detenție de

întrunirea efectivă a condițiilor prevăzute de art. 91 şi 92 Cod penal. În lipsa acestor condiții, administrația penitenciarului nu are dreptul şi nici obligația legală de a sesiza Comisia penitenciarului.

Un alt aspect esențial, ignorat de instanța de fond, ține de aplicarea anterioară a art. 90^1 Cod penal. Condamnatul Melnic Grigore beneficiază deja de suspendarea condiționată a jumătate din pedeapsă, ceea ce reprezintă o formă de clemență judiciară. Aplicarea ulterioară a art. 92 Cod penal, înainte de împlinirea termenului legal, ar conduce la o dublă favorizare a condamnatului, contrară scopului pedepsei penale şi principiului proporționalității sancțiunii.

Practica instanței supreme reține că instituțiile de clemență penală nu pot fi aplicate cumulativ într-o manieră care ar goli pedeapsa de conținutul său represiv, preventiv şi educativ.

În fine, prin obligarea administrației penitenciarului să supună cererea examinării în cadrul Comisiei, instanța de fond a depăşit limitele controlului judiciar şi a substituit competența autorității de executare a pedepsei, încălcând principiul legalității executării sancțiunilor penale.

Susține astfel că, încheierea contestată a fost pronunțată cu încălcarea normelor de drept material şi procesual penal, fiind lipsită de suport legal şi jurisprudențial.

Părțile în proces au fost înştiințate legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței, fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 319 din Codul de procedură penală privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) din Codul de procedură penală a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

Examinând motivele recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră justificată respingerea acestuia, cu menținerea încheierii instanței de fond pentru considerentele care urmează a fi expuse mai jos.

Conform prevederilor art. 449 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Potrivit art. 448 alin. (1) din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Conform art. 441 alin. (2) din Codul de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art. 444 din Codul de

procedură penală, însă ea este obligată ca, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.

Potrivit art. 469 alin. (1) din Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: 2) înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art. 92 din Codul penal).

Potrivit art. 470 alin. (1) din Codul de procedură penală, chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) şi 14) se soluționează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin. (1) se soluționează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa.

Reieșind din materialele cauzei, Colegiul penal reține că, la data de 15.10.2025, avocatul Lazăr Andrieș a înaintat administrației Penitenciarului nr. 4 - Cricova o cerere prin care a solicitat examinarea în cadrul comisiei penitenciarului, posibilitatea aplicării prevederilor art. 92 Cod Penal al Republicii Moldova, în privinţa lui Melnic Grigore, şi anume „înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă”. Conform răspunsului nr. 5/L-159/25 din 30.10.2025, a fost informat că condamnatul Melnic Grigore nu întruneşte condiţiile prevăzute de art. 92 CP, deoarece acesta nu a executat efectiv cel puţin jumătate din termenul de pedeapsă adică 1/2 din termenul de 1 an şi 10 luni ceea ce va constitui 11 luni, termen care va surveni la data de 14.04.2026.

Potrivit prevederilor art. 92 alin. (1) și (2) din Codul penal, (1) În privinţa persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, instanţa de judecată, ţinînd cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunţa o încheiere cu privire la înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, cu condiţia reparării integrale a daunelor cauzate de infracţiunea pentru care persoana a fost condamnată, cu excepţia cazului când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le repare. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, de la pedeapsa complementară. (2) Înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă, jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune gravă şi cel puţin două treimi din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune deosebit de gravă sau excepţional de gravă.

În temeiul art. 266 alin. (1) și (3) din Codul de executare, (1) În cazul în care condamnatul întruneşte condiţiile prevăzute în art. 91 şi 92 din Codul penal, administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în

termen de o lună, o hotărîre privind propunerea pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă sau privind refuzul în acest sens. (3) În cazul în care administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanţa de judecată.

În conformitate cu art. 267 alin. (1) din Codul de executare, la demersul pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt invocate şi, după caz, calculul zilelor conform compensării privilegiate a zilelor de muncă. Demersul se judecă în condiţiile Codului de procedură penală.

Potrivit pct. 11 lit. c) din Regulamentul de activitate al Comisiei penitenciarului, această comisie este competentă să examineze cererile condamnaților privind liberarea condiționată sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă și să adopte o hotărâre de propunere sau de refuz.

Reieșind din prevederile legale enunțate supra, Colegiul penal consideră că, recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr. 4 - Cricova, comisar-șef de justiție, Vitalie Falcă, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12 decembrie 2025, urmează a fi respins, or, în cazul condamnatului Melnic Grigore, administrația Penitenciarului nr. 4 - Cricova nu a supus cererea depusă la 15.10.2025 examinării în cadrul comisiei, ci s-a limitat la un răspuns, indicând faptul că persoana condamnată nu ar îndeplini condiția executării fracției minime de pedeapsă, o asemenea practică contravine dispozițiilor imperative ale art. 266 din Codul de executare și Regulamentului comisiei, întrucât analiza condițiilor prevăzute de art. 92 din Codul penal, trebuie efectuată în cadrul comisiei penitenciarului, urmată de adoptarea unei hotărâri, nu printr-un simplu răspuns administrativ, nesusținut de un proces decizional colegial.

Prin urmare, instanța a constatat că cererea avocatului privind obligarea administrației Penitenciarului nr. 4 - Cricova de a examina în comisie solicitarea condamnatului Melnic Grigore este întemeiată, având în vedere obligațiile legale ale administrației rezultate din art. 266 din Codul de executare și Regulamentul de activitate al Comisiei penitenciarului.

Astfel, la moment, cerința privind emiterea unei încheieri cu privire la înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privinţa condamnatului Melnic Grigore, în lipsa unei hotărâri a comisiei penitenciarului, este prematură.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a soluției pronunțate cu privire la procesul de evaluare și

apreciere a tuturor circumstanțelor relevante cazului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează soluția emisă, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. *(Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei).*

Pentru motivele expuse, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr. 4 - Cricova, comisar-șef de justiție, Vitalie Falcă, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12 decembrie 2025, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că încheierea recurată este una legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost reținute.

În conformitate cu prevederile art. 469 – 471, art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge, ca nefondat, recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr. 4 - Cricova, comisar-șef de justiție, Vitalie Falcă și menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12 decembrie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător **Denis Băbălău**

Judecător **Elisaveta Buzu**

Judecător **Vladislav Schibin**